

23 februari en alweer de 4^e zaterdag van de maand.

Een groep van 54 deelnemers stond op deze morgen bij de Kilsdonkse Molen klaar om de maandelijkse wandeling van de regio Den Bosch te maken. Het zou weer een lenteachtige dag worden en de stralend blauwe hemel beloofde de voorspelling waar te maken.

De Kilsdonkse Molen is bijzonder te noemen. Het is zowel een molen die door wind als water wordt aangedreven en heeft de capaciteit om zowel te malen als olie uit zaden en noten te persen. De beheerders van deze unieke plek aan de Aa hadden voor ons de poort van het parkeerterrein opengezet en we konden vanaf deze plaats vertrekken richting Dinther en het kasteel van Heeswijk. De Aa is een bekende beek in Oost Brabant. Ontspringt in Ospel bij Nederweert en komt via Deurne, Asten, Beek en Donk,

Erp, Veghel en Heeswijk-Dinther in Den Bosch en mondt tenslotte uit in de Dieze en Maas. We lopen via het buitengebied van Dinther naar de Abdij van Berne, waar de norbertijnen de zgn. witheren zetelen. Opgericht in het plaatsje Berne aan de Maas in 1134. Na politieke en godsdienstige beroeringen en na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1857 opnieuw begonnen en sinds die tijd in Heeswijk.

De gebouwen op het terrein van de Abdij wijzen op de vele taken die de norbertijnen in verleden en heden op zich hebben genomen. Hierbij mag zeker niet vergeten worden de 'boerenapostel' Gerlacus van den Elzen ter ere van wie als een hoeksteen zijn beeltenis aan de buitenkant van de We lopen verder en komen voorbij Heeswijk weer bij de Aa uit en via een brug over de Aa komen we op de toegangsweg van het kasteel.

De met klinkers bestrate laan vertoont de sporen van de wielen met ijzeren banden die de koetsen in de klinkers hebben nagelaten. Het kasteel afficheert zichzelf als het mooiste

kasteel van Brabant. Het met grachten omgeven bouwwerk met diverse bouwstijlen, laat van zijn grandeur blijken door de torens, de renaissancistische tuin met de nu nog met kasten beschermde beelden en de vele zalen en vertrekken, die de moeite van het bezichtigen meer dan waard maken. We worden in een ruimte met gewelven opgewacht, waar we op koffie en een worstenbroodje

Buiten het kasteel is een gedenkmonument opgericht ter nagedachtenis van de gesneuvelde parachutisten van het 501^e pararegiment, die in september met 46 militairen landden en kilometers te noordelijk neerkwamen. Er vielen doden en gewonden. Een van hen, aalmoezenier father Sampson, ging op zoek naar paard en wagen om de gewonden te kunnen vervoeren. Voor zijn heldendaad is een van de omringende lanen naar hem vernoemd. Via de Gouverneurweg gaan we richting het natuurtheater de Kersouwe. Dit theater midden in de bossen werd in 1946 door een twintigtal dames en heren, onder wie zeven nobertijnen, opgericht. Door de jaren heen zijn er allerlei uitvoeringen gegeven door plaatselijke verenigingen en ook landelijk bekend staande coryfeeën. Bv. dit jaar komen naast het plaatselijke jeugdtheater, het open podium en andere groeperingen, Theo Maassen, Youp van 't Hek, André Hazes en Johan Derksen.

Verder lopend door het kenmerkende Brabantse buitengebied komen we bij de Leijgraaf. Deze loop is geen natuurlijke beek, die begint bij Boekel waar het gemaal Veluwe water vanuit de Aa pompt, dat vervolgens via een watergang naar Boekel stroomt, naar Meerijstad, Uden, Bernheze en St. Michielsgestel om na ca. 20 km. in Berlicum te komen waar het weer in de Aa stroomt. Langs de Leijgraaf lopend komen we weer in het buitengebied van Dinther en vervolgens via een statige oprijlaan bij het 'versterkte huis' Zwanenburg.

Het blijkt een van de zes (!) versterkte huizen in Dinther te zijn, waarvan Zwanenburg het enig overgebleven is. Het huis stamt uit de 14^e eeuw en is nu in het bezit van de familie Van Bouwdijk-Bastiaanse-De Cuyper. De naam Zwanenburg kan te maken hebben met het recht van de adel in de 16^e tot 18^e eeuw om zwanen te houden. Zwanen straalden klasse uit en het vlees van zwanen werd als een delicatessen beschouwd.

Een van de vele rechten die de adel aan zich voorbeheld en wat onder de wandelaars diverse reacties ontlokte, soms niet van enige jaloezie ontdaan.....

Terugkerende naar de Kilsdonkse Molen konden we op het terras in de milde zon nog nagenieten van de wandeling met de verhalen, waarbij de vele Camino's met de overwegend positieve ervaringen de pelgrimskoorts weer merkbaar deed oplaaien.

Frans van Baars
Veghel, 27-2-2019